

2023-12-10

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.fjr@regeringskansliet.se

Remissvar: Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden (SOU 2023:20). Dnr. LI2023/02507

Norrbottens Kustfiskares Producentorganisation, NKFO, lämnar härmed följande yttrande över remissen av ovannämnda slutbetänkande.

Vi vill åter igen från NKFO tacka för möjligheten att få lämna synpunkter på remissen eftersom föresatserna i den har en avgörande långsiktig betydelse för den regionala fiskerinäringens framtid och produktionen av den av EU-kommissionen i november 2010 skyddade ursprungsmärkta livsmedelsprodukten Kalix Ljörom.

NKFO företräder cirka 40 fiskefartyg i norra delen av Östersjön, där merparten av medlemmarna som småföretagare är engagerade i ett särpräglat småskaligt kustfiske med tonvikt på det kortvariga trålfisket efter siklöja i september – oktober.

Bureau Veritas omfattande MSC-certifieringsprocess 2013 - 2019 stärker siklöjefiskets bottentrålning som en långsiktigt hållbar fiskemetod

Våra medlemmar bedriver ett långsiktigt hållbart fiske på naturens och förvaltarens villkor, ett bevis för detta är att det internationella ackrediteringsorganet Bureau Veritas beslut 2014 att MSC-certifiera yrkesfiskets bottentrålning efter siklöja i Bottenvikens bräckta havsvatten som varande en hållbar fiskemetod, baserat på att

- **Fisket bedrivs kortvarigt under två till fem veckor på hösten**
- **Fisket bedrivs ute till havs, på 10 - 40 meters djup**
- **Det saknas växtlighet och koraller i dessa havsområden**
- **De kättingtyngder som sänker trålen skadar inte den leriga botten**
- **Havsområdet är isbelagt och vilande halva året.**

Siklöjefiskets MSC-certifiering är ett tungt dokument på en hållbar fiskemetod.

Yrkesfiskarna tar ett huvudansvar

För det här trålfisket efter siklöja ansvarar yrkesfiskarna sedan 2006 tillsammans med tillståndsgivaren Havs och vattenmyndigheten och forskningen inom Sveriges Lantbruksuniversitet för samrådet kring de årliga förvaltningsåtgärderna, där NKFO som den ledande producentorganisationen har ett huvudansvar inom förvaltningen, i föreningen är 29 av de 35 som har tillstånd för trålfisket medlemmar. Före varje fiskeperiod beslutas vid samråden och årliga trålfiskarmöten om vilka förvaltningsåtgärder som ska gälla och under perioden har av erfarenhet tillkommande åtgärder beslutats som vilodagar, stängda områden och till och med avslutat fiske.

Bottentrålningen efter siklöja sker på ett havsområde längst upp i Bottenviken utanför kommunerna Haparanda, Kalix, Luleå och Piteå och cirka 40 km ut till havs, inom det bräckta havsområdet som EU-kommissionen har pekat ut för fisket av de rombärande siklöjorna. Den unika livsmedelsprodukten Kalix Ljörom är inte möjlig att fiska utanför detta havsområde.

Norrbottens Kustfiskares PO

Ingvar Lerdin, ordförande
Fridhemsvägen 29
953 94 Seskarö

ingvar.lerdin@telia.com
www.norrkustfiske.se

Kalix Löjrom skyddades i november 2010 av EU-kommissionen med Skyddad Ursprungsbeteckning (SUB/PDO), Europas starkaste livsmedelsskydd, Sveriges första utmärkelse i sitt slag.

Viktigt få fortsätta fiska i skyddade området

För våra medlemmar är det hållbara fisket med tonvikt på lämpliga förvaltningsåtgärder, skonsamhet, selektivitet och ett växande kvalitetstänkande från hav till bord avgörande för möjligheten att kunna bedriva ett långsiktigt lönsamt näringsfiske.

Den tidsmässigt kortvariga bottentrålningen efter siklöja i vårt bräckta havsvatten har pågått i mer än 50 år och har bevisligen ingen negativ påverkan på naturen eller havet.

Ett generellt förbud för allt trålfiske verkar besvärande, och drastiskt.

De områden som har pekats ut som skyddsvärda inom vårt fiskeområde har inte på något sätt skadats av det yrkesfiske som har bedrivits i områdena. Det är i stället så att det marinbiologiskt är en fördel att det kustnära fisket fortsättningsvis kan bedrivas i detta område, det fördelar fisketrycket bättre i förhållande till beståndet över ett större havsområde.

Att göra avgränsningar inom vårt fiskeområde, att minska fiskeområdet, är negativt för det hållbara fisket eftersom det medför att fisketrycket ökar inom kvarvarande områden.

Enligt utredningen ska tillståndsmyndigheten Havs och vattenmyndigheten kunna meddela föreskrifter om undantag från förbudet mot bottentrålning men här anser vi fortsättningsvis att yrkesfisket inte ska tvingas in i olika former av dispensförfaranden.

Fiskebåtar med VMS/AIS-utrustning

Alla trålfiskande fiskebåtar som fiskar i närheten av eller in i utpekade Natura 2000-områden kan Havs och vattenmyndigheten och Kustbevakningen följa via båtarnas digitala VMS/AIS-signaler, både momentant och historiskt.

Det medför att samhället har stora och ökade kontrollmöjligheter av det fiske som bedrivs inom området samtidigt som trålfisket efter siklöja bedrivs på havsområden med ett större djup som medför att fiskemetoden inte står i strid med det marina skyddet av varken fågel/art/habitat-direktiven. Fiskeområdenas botten saknar även växtlighet.

NKFPO instämmer i Länsstyrelsen i Norrbottens bedömning att ett generellt beslut om stopp för all bottentrålning är försvårande för fiskerinäringen, på både kort och lång sikt.

En liknande slutsats lämnas också i utredningen, med bedömningen att ”det är tveksamt att införa nationella bestämmelser om generellt förbud mot bottentrålning”. Här framgår även att nationella bestämmelser kan medföra diskriminerande åtgärder för svenska fiskeflottan gentemot utländska fiskefartygs rättigheter att fiska inom Natura 2000-områden.

Regeringen och Näringsdepartementet har i sitt regleringsbrev till Havs och vattenmyndigheten 2019-12-19 klart markerat att myndighetsbeslut ska fattas som underlättar för fiskerinäringen att bedriva sin verksamhet, att myndigheten ska vara mer stödjande än onödigt kontrollerande för att värna om den viktiga kustfiskerinäringen. Att ständigt behöva söka dispenser för att få fiska är försvårande och att gå i motsatt riktning.

Livsmedelsstrategin och Agenda 2030

Det finns tunga dokument som på senare år har tagits fram som båda ska stödja det kustnära yrkesfiskets möjligheter att få fiska, till och med mer än vad som är möjligt idag,

- Den nationella livsmedelsstrategin, plus regionala strategier
- Riksdagens och Regeringens beslut att öka den svenska självförsörjningsgraden
- Agenda 2030, områdena 14 – 15.

Det är endast yrkesfisket som kan möta samhällets efterfrågan av mer fiskprodukter och fiskproteiner på matborden.

Regeringen och Näringsdepartementet har en tydlig ambition genom sina regleringsbrev sedan 2019 till Havs och vattenmyndigheten att stärka det svenska småskaliga kustfisket. Det gör man genom att underlätta för näringen, att generationsväxla och hitta lönsamhet där det saknas.

Vänliga hälsningar

Ingvar Lerdin, ordförande